

GLOBALNI PROGRAM ZA SOCIJALNI RAD I SOCIJALNI RAZVOJ

OBVEZE DJELOVANJA

Naše obveze

Kao socijalni radnici, edukatori i praktičari socijalnog razvoja, svjedoci smo svakodnevnih osobnih i socijalnih izazova, kao i izazova u zajednici. Vjerujemo da zajedničkim naporima, na svim razinama trebamo promicati i zagovarati promjene, za socijalnu pravdu i za univerzalnu primjenu ljudskih prava, gradeći novo društvo na bogatstvu društvenih inicijativa i društvenih pokreta.

Mi, Međunarodna federacija socijalnih radnika (IFSW), Međunarodna Udruga škola socijalnog rada (IASSW) i Međunarodno vijeće za Socijalnu skrb (ICSW), smatramo da su i prošle i sadašnje političke, gospodarske, kulturne i društvene odredbe oblikovane u određenim kontekstima, te imaju nejednake posljedice za globalne, nacionalne i lokalne zajednice, kao i negativan utjecaj na ljude.

Posebno naglašavamo:

- Cjelokupni opseg ljudskih prava dostupan je samo manjini svjetske populacije.
- Nepravedno i loše regulirani ekonomski sustavi, vođeni neodgovornim tržištem, zajedno s neusklađenim međunarodnim standardima uvjeta rada i nedostatkom kolektivne društvene odgovornosti, oštetili su zdravlje i dobrobit naroda i zajednica, uzrokujući siromaštvo i rastuću nejednakost(1).
- Kulturna različitost i pravo na samoizražavanje omogućuju zadovoljavajuće intelektualno, emocionalno, moralno i duhovno postojanje(2) naroda, ali ta prava su u opasnosti zbog aspekata globalizacije koji standardiziraju i marginaliziraju narode, s posebno štetnim posljedicama za nacionalne vrijednosti(3).
- Podržavajući odnosi u zajednici nužni su za rast i napredovanje pojedinaca, no ugroženi su dominantnim ekonomskim, političkim i socijalnim snagama.
- Zdravlje ljudi i njihova dobrobit ugroženi su nejednakošću i neodrživošću životnih prilika vezanih za klimatske promjene, zagađivače, rat, prirodne katastrofe i nasilje; pri čemu izostaju adekvatni međunarodni odgovori.

Zbog toga zagovaramo novi svjetski poredak u kojem će se zaista poštivati ljudska prava i dostojanstvo, te različite strukture ljudskih odnosa(4).

Stoga:

Obvezujemo se da ćemo zagovarati, podržati i osposobiti strukture i sustave koji omogućuju ljudima da imaju moć nad vlastitim životima.

Obvezujemo se da ćemo zagovarati, podržati i osposobiti strukture i sustave koji se pozitivno nose s glavnim uzrocima ugnjetavanja i nejednakosti.

Obvezujemo se da ćemo u zajedništvu s ljudima koji koriste socijalne usluge te s drugima koji dijele naše ciljeve i težnje, stvarati socijalno-pravedniji i pošteniji svijet koji ćemo s ponosom ostaviti budućim generacijama.

Ovi ciljevi će biti prioritet naših nastojanja.

Namjera nam je u razdoblju od 2012. godine do 2016. godine usredotočiti naše napore na sljedeća područja:

- Promicanje socijalne i ekonomske jednakosti
- Promicanje dostojanstva i vrijednosti naroda
- Rad na održivosti okoliša
- Jačanje priznavanja važnosti ljudskih odnosa

Obveze su vođene i u skladu s našom definicijom socijalnog rada(5) i etičkim principima socijalnog rada(6).

NAŠE ORGANIZACIJE

Ovaj Globalni program je rezultat trogodišnje suradničke inicijative tri međunarodne organizacije koje zastupaju praksu socijalnog rada, obrazovanje za socijalni rad i društveni razvoj. Sva tri međunarodna tijela su osnovana 1928. godine i održala su formalni savjetodavni status kroz desetljeća s Gospodarskim i socijalnim Vijećem Ujedinjenih naroda i drugim UN-ovim i srodnim agencijama.

Međunarodna federacija socijalnih radnika je globalno udruženje nacionalnih udruga socijalnog rada u 90 zemalja koja zastupa preko 750.000 socijalnih radnika(7).

Međunarodno udruženje škola za socijalni rad je međunarodna zajednica škola za socijalni rad i socijalnih edukatora, koja promiče kvalitetno obrazovanje, osposobljavanje i istraživanje u teoriji i praksi socijalnog rada, administraciju socijalnih usluga i formuliranje socijalnih politika. IASSW zastupa 2.000 škola socijalnog rada i 500.000 studenata(8).

Međunarodno vijeće o socijalnoj skrbi je globalna, nevladina organizacija koja predstavlja nekoliko desetaka tisuća organizacija diljem svijeta koje su aktivno uključene u programe koji promiču socijalnu skrb, društveni razvoj i socijalnu pravdu(9).

U pripremu Globalnog programa smo uključili socijalne radnike, socijalne edukatore i praktičare socijalnog razvoja. Godine 2010., na našoj zajedničkoj konferenciji u Hong Kongu, Globalni program je dobio uvjerljivu potporu oko 3.000 delegata. Savjetovanje je kulminiralo u sljedeće specifične Obveze djelovanja.

Naša uloga u promicanju socijalne i ekonomske jednakosti

Ciljna skupina: Ujedinjeni narodi i druge međunarodne agencije

Obvezujemo se da ćemo podržavati, promicati i utjecati na globalne inicijative usmjerene na postizanje socijalne i ekonomske jednakosti. Ovo ćemo postići koristeći i jačajući naše uspostavljene odnose s UN-ovim sustavom i drugim međunarodnim agencijama.

Podržati ćemo Milenijske ciljeve razvoja. Naš glavni fokus je pripremiti Program razvoja nakon 2015. godine(10), što uključuje, na primjer; inicijativu maksimalne socijalne zaštite(11), optimalne uvjete i međunarodne standarde rada(12), inicijativu Svjetske zdravstvene organizacije o društvenim odrednicama zdravlja(13), i obrazovanje za sve(14).

U suradnji s drugim organizacijama promicati ćemo globalnu ekonomiju usredotočenu na dobrobit ljudi koja je usmjerena da štiti i promiče socijalnu pravdu, ljudska prava i održivi razvoj.

Ciljna skupina: zajednice i drugi partneri

Podržati ćemo i zagovarati, u suradnji s drugima, razvoj jakih lokalnih zajednica koje promiču održivu socijalnu dobrobit svih svojih članova. Naš glavni fokus je jačanje kapaciteta zajednica za interakciju sa svojim vladama kako bi proširili socijalni i ekonomski razvoj.

Ciljna skupina: Naše organizacije

Raditi ćemo u okviru naših vlastitih organizacija na promicanju obrazovanja i prakse standarda socijalnog rada i socijalnog razvoja koji omogućuju radnicima održive rezultate socijalnog razvoja.

Naša uloga u promicanju dostojanstva i vrijednosti osobe

Ciljna skupina: Ujedinjeni narodi i druge međunarodne agencije

Tražimo univerzalnu primjenu međunarodnih konvencija i drugih instrumenata socijalnih, ekonomskih, kulturnih i političkih prava svih naroda, uključujući, između ostalog; prava djece(15), starijih ljudi(16), žena(17), osoba s invaliditetom(18) i domicilnog stanovništva(19) te prestanak diskriminacije na temelju rase i seksualnog opredjeljenja(20).

Promicati ćemo socijalne strategije koje grade kohezivna društva i ukloniti izvore sukoba. Zagovaramo predanost mirnoj prevenciji i rješavanju sukoba te pridržavanje međunarodnih sporazuma koji mogu smanjiti nasilje i njegove posljedice(21).

Zajedničkim aktivnostima s našim partnerima nastojati ćemo izazvati reakcije država u odnosu na socijalne akcije ljudi u obrani svojih prava.

Zalagati ćemo se za prava ljudi na sebu između i unutar zemalja te za pravo na ostvarivanje socijalnih usluga registriranim i neregistriranim migrantima.

Podržati ćemo mjere za smanjenje i eliminaciju trgovine ljudima(22).

Ciljna skupina: zajednice i drugi partneri

Podržati ćemo zajednice i organizacije koje se bave prevencijom nasilnih sukoba između i unutar zemalja.

Poduprijeti ćemo mjere koje su poduzele partnerske organizacije kako bi se poboljšala prava unutarnjih ili transnacionalnih migranata.

Surađivati ćemo s međunarodnim, regionalnim i nacionalnim subjektima u borbi protiv trgovine ljudima.

Surađivati ćemo s međunarodnim, regionalnim i nacionalnim subjektima na promicanju poštivanja kulturnog identiteta.

Ciljna skupina: Naše organizacije

Suradnjom članova naših triju organizacija osigurati ćemo da zakonodavstvo i praksa ne spriječe ili ograniče pravo poduzimanja legitimnih, demokratskih društvenih razvojnih aktivnosti.

Promicati ćemo poštivanje različitosti i zalagati se za programe obrazovanja i osposobljavanja koji pripremaju praktičare socijalnog rada i socijalnog razvoja za etička i informirana postupanja(23), na primjer u odnosu na spol, spolnu orijentaciju i kulturu.

Raditi ćemo na promicanju obrazovanja i standarda prakse koji pripremaju praktičare socijalnog rada i socijalnog razvoja da budu djelotvorni u područjima upravljanja sukobima, trgovine ljudima i odgovoru na posljedice migracija.

Naša uloga u promicanju održivih zajednica te ekološki osjetljivog razvoja

Ciljna skupina: Ujedinjeni narodi i druge međunarodne agencije

Obvezujemo se da ćemo uskladiti naše aktivnosti i programe kako bi razvili održive inicijative koje integriraju ljudsku dimenziju. Ojačati ćemo uspostavljene odnose s UN-om i ostalim međunarodnim agencijama kako bi potvrdili našu podršku inicijativama usmjerenim na zaštitu prirodnog okoliša. Naš glavni fokus će biti na Rio +20 procesu(24), Svjetskom Urbanom Forumu(25) i razvojnom programu nakon 2015. godine, uključujući i pozornost na prevenciju katastrofe i upravljanje(26).

Ciljna skupina: zajednice i drugi partneri

Promicati ćemo izgradnju kapaciteta zajednice u odgovoru na izazove okoline te ljudske i prirodne katastrofe (npr. poplave, nedostatak vode i hrane).

Ciljna skupina: Naše organizacije

U vlastitim organizacijama ćemo promicati standarde u obrazovanju i praksi koji olakšavaju rezultate održivog društvenog razvoja, uključujući prevenciju i ublažavanje posljedica, te odgovor na katastrofe. Poticati ćemo i omogućiti istraživanje uloge socijalnog rada u odnosu na katastrofe i ekološke izazove.

Naša uloga u promicanju dobiti kroz održive međuljudske odnose

Ciljna skupina: Ujedinjeni narodi i druga međunarodna tijela

Obvezujemo se da ćemo raditi s UN-om i drugim međunarodnim tijelima na promicanju važnosti održivih, neovisnih zajednica za postizanje društvenog razvoja i dobiti. Zagovarati ćemo metodologije koje podupiru osnaživanje zajednice.

Ciljna skupina: zajednice

Raditi ćemo u suradnji s drugima na promicanju jakih inkluzivnih zajednica koje svim članovima omogućuju sudjelovanje i pripadnost. Promicati ćemo politike usmjerene na „socijalnu integraciju i koheziju“ kao sredstvo za postizanje ekonomske i socijalne dobiti svih osoba, uključujući starije osobe i osobe s invaliditetom, potrebama mentalnog zdravlja i/ili teškoćama u učenju.

Ciljna skupina: Naše organizacije

U vlastitim organizacijama ćemo promovirati važnost smanjenja socijalne izolacije i izgradnju socijalne interakcije kroz društvene odnose, postavljanje načela socijalne kohezije, razvoj i uključivanje u svim područjima, objavljene politike i standarde koji se odnose na obrazovanje i praksu.

Osiguravanje adekvatnog okruženja za praksu i obrazovanje

Promicati ćemo razvoj, širenje i razmjenu znanja između svih socijalnih profesija kroz postojeće i inovativne kanale komunikacije.

Podržati ćemo razvoj regionalnih istraživačkih centara za socijalni rad/razvoj i promicati istraživanje za identifikaciju radnih okruženja koji promiču pozitivne rezultate u socijalnom radu i socijalnom razvoju.

Zaključak

Tri organizacije su se čvrsto odlučile za uvođenje Programa Obveza u planirani program 2012.-2016., s ciljem da rade zajedno s drugima koji dijele te obveze. Uspostaviti ćemo plan provedbe s postupcima za praćenje i nadzor. Osigurati ćemo redovita izvješća o provedbi globalnoj zajednici socijalnih radnika, socijalnih edukatora i praktičara socijalnog razvoja - pa i šire.

- (1) Međunarodna organizacija rada (ILO) (2008), Deklaracija o socijalnoj pravdi za pravednu globalizaciju
- (2) Ujedinjeni gradovi i lokalne vlasti (2004) - Program 21 za kulturu
- (3) UNESCO-va Opća deklaracija o kulturnoj raznolikosti (2001)
- (4) Globalni program za socijalni rad i socijalni razvoj
- (5) međunarodna definicija socijalnog rada (u reviziji)
- (6) Etika u socijalnom radu, Izjava o načelima
- (7) www.ifsw.org
- (8) www.iassw-aiets.org
- (9) www.icsw.org
- (10) Opća skupština UN-a (2011), Ubrzani napredak prema Milenijskim ciljevima razvoja - Godišnje izvješće glavnog tajnika
- (11) Pojam "socijalna zaštita" se koristi u značenju kao zaštita koju pružaju sustavi socijalne sigurnosti u slučaju socijalnih rizika i potreba. Socijalna zaštita često se tumači kao širi karakter nego socijalno osiguranje (uključujući, osobito, zaštitu koja se pruža između članova obitelji ili članova lokalne zajednice). <http://www.social-protection.org>
- (12) MOR-a (2008), Dostojanstveni radni program
Dostojanstveni rad uključuje mogućnosti produktivnog rada i omogućuje adekvatne prihode, sigurnost na radnom mjestu i socijalnu zaštitu za obitelji, bolje perspektive za osobni razvoj i socijalnu integraciju, slobodu za ljude da izraze svoje zanimanje, organiziranje i sudjelovanje u odlukama koje utječu na njihove živote i jednakost mogućnosti, te liječenje svih. (Vidi ILO (2008), Deklaracija o socijalnoj pravdi za pravednu globalizaciju.)
- (13) Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) (2008), Povjerenstvo za socijalne odrednice zdravlja
Socijalne odrednice zdravlja su uvjeti u kojima su ljudi rođeni, rastu, žive, rade i stare, uključujući zdravstveni sustav. Te okolnosti se oblikuju prema raspodjeli novca, moći i resursa na globalnim, nacionalnim i lokalnim razinama, koje su i same pod utjecajem politike izbora. Socijalne odrednice zdravlja su uglavnom odgovorne za zdravstvene nejednakosti - nepravdu i razlike u zdravstvenom stanju koje se mogu izbjeći, vidljive unutar i između zemalja.
- (14) UNESCO (2000), Obrazovanje za sve: Ispunjavanje naših zajedničkih obveza
- (15) Ujedinjeni narodi (1989), Konvencija o pravima djeteta
- (16) Globalno djelovanje na starenje (2009), Prema Konvenciji o ljudskim pravima za starije osobe
- (17) Ujedinjeni narodi (1979), Konvencija o otklanjanju svih oblika diskriminacije nad ženama
- (18) Ujedinjeni narodi (2006), Konvencija o pravima osoba s invaliditetom
- (19) Ujedinjeni narodi (2007), Deklaracija o pravima domicilnih naroda
- (20) Vijeće za ljudska prava Ujedinjenih naroda (2011), Ljudska prava, seksualna orijentacija i rodni identitet
- (21) Na primjer; UN-ov Ured za poslove razoružanje (2011), Prema Sporazumu o trgovini oružjem i UN-ova (1997) Konvencija o zabrani uporabe, skladištenja, proizvodnje i premještanja protupješačkih mina te njihovom uništenju

(22) Ujedinjeni narodi (2003), Protokol za sprečavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovine ljudima, osobito žena i djece; dopuna Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminala - vidi također

<http://www.unodc.org/unodc/en/human-trafficking/what-is-human-trafficking.html>

(23) vidi na primjer IASSW / IFSW (2004), Globalni standardi za obrazovanje i usavršavanje profesije socijalnog rada

(24) Ujedinjeni narodi (2011), Konferencija o održivom razvoju (UNCSD) (Rio +20)

(25) Ujedinjeni narodi (2011), Svjetski Urbani Forum 6

(26) Na primjer; Ujedinjeni narodi DESA (2011), planiranje naselja: UN-prebivalište u kontekstima katastrofe i sukoba i Ured za koordinaciju humanitarnih poslova (OCHA)